NAM THO MƯỜI BAI — SỐ THO 2335 — MỖI SỐ : 0$02 — NGAY THU BAI 29 DECEMBRE 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Một năm.	Sáu tháng.	Ba tháng.	Một tháng.
Các công-sở	6$ 00	8.00	4.50	1.50
Các tàng và	6$90	8.00	4.50	1.50
Người đem đến nhà	6$30	8.00	4.20	1.40
Bắc kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	6$30	8.00	4.20	1.40
Nam-kỳ, Tây-Miên và các đất thuộc-địa Pháp	6$50	9.00	5.00	1.60
Ngoại-quốc	12$00	16.00	8.00	2.50

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres, mandats et articles de rédaction doivent être adressés au directeur
61, Rue du Coton, Hanoi

Rédacteur : T. G. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN TỐ
Rédacteur en chef : PHẠM-HỮU LỘC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC TÂN-VĂN HANOI
TELEPHONE N° 156

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0 — 0$05 de large
Une seule insertion. . . . 0$25 la ligne
Par contrat annuel
Par continuation et par insertion. . . . . 0$10 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 20 francs
Annonces judiciaires et légales. 0$50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Một số tiền quyên vào việc học tới 15 triệu!

Độc-giả mới nhìn qua thấy cái đầu bài này, chắc đã vội mừng cho cái tiền-đồ học-vụ của nước nhà, dương cái bước giáo-dục chưa phổ-cập, dân-trí chưa khai-thông, nhân-tài chưa tấn-tới, là cái buổi cần phải chấn-hưng học-vụ, trường học cần phải mở cho thật rộng, thầy giáo cần phải có cho thật nhiều, chính-phủ dương gia công trù liệu về việc học cho dân gian, số dự-toán năm nào cũng tăng lên bội số trong khoản chi tiêu về việc học, mà về công-quĩ có hạn, chính-phí không cùng, không có thể nhất-dán mà chuyên ý kinh-doanh về việc học cho hoàn-bị hết thảy ngay được, nếu nay được một số tiền quyên vào việc học tới 15 triệu, thì it ra cũng đã mở ra được năm bảy cái trường Sư-phạm, một đôi trăm cái trường Sơ-học, một vài chục cái trường chuyên-môn, tuy chưa dám trong mong được giáo-dục phổ-cập ngay như ở các nước văn-minh tiên-tiến, mà dân-trí tất cũng không đến nỗi quá hắc-ám, nhân-tài tất cũng không đến nỗi quá thiếu-thốn như bây giờ, cái tiền-đồ học-vụ của nước nhà tất cũng bước được một bước khá dài vậy.

Phải, nếu cái số tiền 15 triệu quyên vào việc học đó mà là số tiền của người mình thật tiêu được vào việc học của nước mình thật thì còn nói gì nữa. Nhưng xin thưa thực với độc-giả, số tiền có phải là số tiền của người mình quyên vào việc học ở nước mình đâu việc học ở nước mình đã có đâu tiêu được một số tiền lớn như thế; số tiền đó là của một ông phú-hào nước Mỹ, ông George Castman quản lý công ty Kodak mới đây quyên cho mấy trường Cao-đẳng nước Mỹ ông kia đấy: ở nước ta đã làm gì có người giàu có thể bỏ ra một lúc hàng 15 triệu, đã làm gì có người có của mà lại có bụng tốt như ông George Castman.

Người ta làm giàu không phải là dùng cái xảo trá nhỏ nhem mua lật bán lừa, nuốt tươi ăn sống, không phải là thi cái thủ-đoạn tàn ác bóp cổ mò họng, một vốn bốn lời, không phải là bòn xu luồn lỏi để hòng lấy cái phú quí khất ai, không phải là phản bạn lường thầy để chuốc lấy cái tiền tài phi nghĩa, những cách làm giàu như thế có làm sao mà mở mang được những mối lợi lớn, bao-lãm được những quyền lợi to; người ta làm giàu là lấy cái chí tiến-thủ, cái lòng tin thực, cái gan quả quyết kiên nhẫn, cái tài lanh-lợi khôn-ngoan, vận-dụng được nhân-công, tổ-chức được tư bản, khai khẩn những ruộng đất hàng mấy vạn mẫu, quản trị những xưởng thợ hàng mấy nghìn người, đào mỏ mở rừng, khơi sông phá núi, hiệu buôn nhà máy lập cùng chỗ, xe hỏa tàu bể chạy khắp nơi, biến hóa những bãi rậm đồi hoang làm thanh ra kho tiền dụn bạc, có thể thì mới nên được cơ-đồ triệu-phú mà kiếm ra được hàng ức hàng triệu như chơi; đã thạo cái thuật làm giàu, mà lại không có cái dại phá của, không ám ảnh về cái mả cờ bạc, không mê-mải về cái bả gió hoa, không điên khùng về những chuyện hung tiết thi hơi, không háo-hức về những chuyện mua danh chác phận, người ta biết đồng tiền là qui, mà qui về cái công-dụng đồng tiền, nếu vô to hũ nhỏ, vùi chặt chôn sâu, thì cái thân làm đứa ở giữ tiền còn có giá-trị gì nữa, mà chẳng may lại còn để làm cái ngòi họa hại cho thân mình, cho con cháu mình nữa, vì sẵn của ăn của để mà chơi bời phóng túng, thân táng danh hại cũng có ngày cái công-dụng đồng tiền qui là biết tiêu về việc phải, đồng tiền của mình bỏ ra mà khiến cho hàng bao nhiêu kẻ thanh-niên tuấn-tú nhờ đó mà có nơi đạt đức thành tài, những nhân-tài hữu dụng cho nước nhà sau đây đều từ cái lực ông tiền của mình tô-tạo nên cả, thì đồng tiền dùng như thế còn có cái giá-trị gì qui bằng, người biết dùng đồng tiền như thế còn có cái sự-nghiệp gì to bằng. Ấy vì thế mà ông phú-hào nước Mỹ kia mới bỏ ra một lúc được tới 15 triệu mỹ-kim mà khái-nhiên quyên vào việc học một số tiền lớn như thế.

Người giàu như thế, giàu mà lại có được bụng tốt như thế quả ở nước ta hiện chưa có được lấy một người. Ôi! Đương cái thời-đại kim-tiền vạn năng này biết thấy những việc công ích công lợi trong xã-hội, việc gì là việc không tiền mà có thể làm nên, mà người có tiền lại biết dùng tiền về việc phải khắp trong nước không có được lấy một người, thì những việc công ích công lợi trong xã-hội lấy gì mà gây dựng được cho nên, không bột đố ai gột nên hồ, đành cứ chịu thúc thủ ở trong vòng liệt bại; quái ngay về một việc học, cái trình-độ giáo-dục ở nước mình thì còn ấu-trĩ như thế, trông cậy về chính-phủ chấn-hưng học-vụ thì chính-phí thật còn nhiều nỗi khó-khăn như thế, mà cái số tiền quyên vào việc học đương nói hàng triệu đến hàng nghìn hàng muôn cũng chưa có được mấy, thì giáo-dục biết đến ngày nào phổ-cập mà mong nhân-tài có lúc tấn-tới, dân-trí có lúc khai-thông! Ta ước-ao rằng những kẻ có chí làm giàu cố theo được cái gương tốt của ông phú-hào nước Mỹ, đem chí cả tài cao mà mở-mang lấy những cái mối lợi lớn, bao lãm lấy những cái quyền lợi to; nước mình địa-lợi sẵn, nhân-công thừa, ruộng đất mười phần còn bỏ hoang đến năm sáu, lợi rừng lợi bể còn bừa-bãi chưa-chan, không phải là không đủ cái trường-sở cho những tay giỏi kiếm tiền hoạt-động; kiếm ra được hàng ức hàng triệu rồi cũng biết tiêu hàng ức hàng triệu vào việc phải như ông phú-hào Mỹ kia. Có một ngày trong thực-nghiệp giới nước ta cũng xuất hiện hàng chục ông George Castman, cũng có những số tiền quyên vào việc học từng 15 triệu một thì hay quá!

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 27 Décembre 1924

Tại nước Maroc

Tàu bay bắn súng và phun hơi ngạt vào miền Andjeras. Nhân-dân sợ hãi trốn vào miền lân cận thành anger. Quân lính tụ tập ở Leucon rất nhiều.

Một việc phát-minh về khảo-cổ-học

Giáo-sư nước Anh tên là Langdon, hiện đương chủ trương việc khai quật cổ-vật ở Kisch, bản tin rằng đã tìm thấy cung-điện của các đời vua thứ nhất ở Babylone.

Một vận tải thức tư-tích ở Pháp

Quan Học-vụ bộ thượng-thư đệ trình tại dân nghị-viện một bản dự thảo về việc lập một viện quốc-tế tri thức tư-tích ở Paris.

Nước Ý với Albanie

Có tin rằng chính-phủ Ý coi các việc xảy ra ở Albanie là việc riêng ở nước ấy, vậy nước Ý sẽ dùng một cái thái-độ trung-lập

Cái nạn cộng-sản ở nước Pháp

Quan Herriot có nói với viên đại-biểu một công-ty điện-báo nước Bỷ rằng cái nạn cộng-sản thực là tưởng tượng chứ không có điều gì là đích thực.

Cavite ngày 27 Décembre 1924

Thời tiết ở Hoa-kỳ

Los Angeles, ngày 25. — Ngày hôm nay phong-vũ bỉ bèn xuống tới độ thứ 23 dưới o.

Việc một trường học bị cháy ở Hoa-kỳ

Robart ngày 25. — Vì cây Noël cháy, mà một cái nhà bằng gỗ phát hỏa. 32 người bị hại, biên nay chưa rõ tên tuổi, sẽ đem chôn chung cả vào một huyệt. Nguyên cửa trường mở vào một cái sân trong nhà, nên đến lúc phát-hỏa người không chạy trốn được. Nhiều người bị thương, tình trạng rất là nguy-cấp.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Tin Bắc-kinh ngày 17 Décembre.

Đoàn-kỳ-Thụy nói ý muốn đem số bồi khoản quyền phí của nước Anh dùng vào việc làm đường hỏa-xa, hoặc các việc công-ích khác. Ông lại nói: Việc quan-trọng nhất ở Trung-hoa ngày nay, là sửa sang lại cái đường giao-thông.

Người ta hỏi Đoàn về tin đồn nay mai nghị-viện sẽ giải tán, hiến pháp của Tào-Côn và hiến-pháp lâm thời sẽ bãi đi. Đoàn đáp rằng hiện nay chính-phủ lâm thời không định giải quyết các vấn-đề ấy, là những vấn-đề sau này sẽ có một cơ-hội nghị riêng ra xét. Cái chính sách ngoại giao của Đoàn thì hiện nay ai cũng biết là tuân theo các điều khoản giao ước cũ với ngoại-quốc.

Đoàn lại nói ngày nay cần phải tu phục nền tài-chính. Việc nay đã dự định việc chỉnh-đốn lại các trái-khoản. Tại cuộc hội-nghị nay mai, ngoài các vấn đề chính trị, và cải vấn đề tu phục, lại còn xét việc thải hồi quân-lính, và việc tổ chức lại nền tài-chính. Hiện nay chưa chắc ngày nào hội-đồng họp, nhưng các chỉ độ một tháng nữa. Chưa biết Trương, Tôn và Phùng có đến dự cuộc hội nghị không, nhưng chắc là ba người ấy sẽ có đại-biểu.

Tình cảnh Tào-Côn ở trong nơi giam cấm

Hương cảng 17 Décembre 1924. — Chiều ngày 16 chính-phủ nhập cảnh lại hạ lệnh cho hai bộ nội-vụ và lục-quân phải coi giữ Tào-Côn một cách nghiêm nhặt, để đợi kỳ công-phán. Cái tình cảnh Tào-Côn từ nay mới thực là khốn nạn. Được ít lúc quân Phùng vào Bắc-kinh. Tào vẫn ngỡ Phùng là người cũ tai tai thế nào Phùng cũng không xử điều gì tàn nhẫn với mình. Nhưng sau thấy quân Phùng vây phủ tổng-thống, bách thụ khí giới đội lính hộ vệ của Tào, bấy giờ Tào mới biết là Phùng không có tình diện gì với mình nữa. Rồi sau lại thấy Phùng sai người vào công phủ tra xét, các sổ sách công tư đều bị tịch một, gia quyến và những người thị tụng tiếp cận Tào đều phải đi nơi khác ở cả. Còn số tiền của Tào ký tại ngân-hàng cũng bị niêm không lấy được, thấy vậy nên Tào ở trong phủ chỉ than khóc vật vã cả ngày. Tào muốn xin ra ở Giáo-dân bang thì Phùng lại bảo đã có Phùng bảo hộ thì không phải ra đấy nhờ người ngoài. Đến lúc ốm xin ra nằm ở Pháp quốc y-viện cũng không được. Mãi sau mới có lệnh cho Tào ra ở Đoàn-thành, nhưng Tào không chịu, mới cho ra ở Diên-khánh-lâu. Không bao lâu thì Tào-Nhuệ là em bị bệnh chết, lại kế đến Lý-ngạn-Thanh là đề-tử yêu bị bắn chết. Tào nghĩ xót tình máu mủ, nghĩa tay chân và lại thương thân thể mình, nhân tuổi đã già, lo tương cận, lại càng thêm bệnh. Nay có lệnh mới này thì mệnh vận của Tào ra sao nữa.

NHÀN ĐÀM

Cái gì mạnh?

Hai anh em nhà kia, cơm no, ngồi nói chuyện gẫu, bết chuyện xa ra chuyện gần, rồi người anh hỏi:

— Ở đời này trừ nước và lửa ra thì cái gì mạnh?

Em đáp: Lệnh quan mạnh!

— Tại làm sao lệnh quan lại mạnh?

— Quan sai khiến được muôn dân cho nên mạnh.

— Thế thì còn cái gì mạnh nữa không?

— Lệnh tướng mạnh!

— Tại làm sao lệnh tướng lại mạnh?

— Tướng sai khiến được muôn binh cho nên mạnh.

— Em bảo lệnh quan mạnh, thế sao có lắm ông nghe tiếng Hà-đông phải rụng rời? Em bảo lệnh tướng mạnh, thế sao Từ-Hải nghe lời Kiều-nương phải chết đứng, thế thì mạnh với mẽ gì hỡi em?

— Thế thì anh bảo cái gì mạnh nào?

— Chỉ có cái «Công bằng» mạnh thôi em ạ!

Cường sự

Một sự yêu-cầu khẩn-thiết

CỦA LŨ NHI-ĐỒNG TRONG XÃ HỘI

Đứa hài-nhi lúc mới ra đời, trần thân lõa thể, đã đòi lòng không, oe oe tiếng khóc để làm gì? Theo về phương-diện triết-lý thì có lẽ «khóc là vì nỗi triết-lý sự thế, bãi-bể nương dâu», lấy tiếng khóc làm biểu-hiện sự khổ thống của loài người; nhưng nói về phương-diện xã-hội, thì chính là để khẩn khoản kêu van vay nợ của ông trái-chủ xã-hội kia, để mà mưu sự ấm no, thảo đường rèn luyện vậy. Vì nếu không phải vay đặt như thế, nếu ra đời mà đã đủ tư-cách tự sinh tự hoạt như con gà con vịt, thì sao khi tử-trần lại bảo rằng để trả nợ đời? Nếu cái ông trái chủ xã-hội lại lòng lim dạ sắt, rụt bẻo gan khô, trông thấy kẻ trầm luân mà ngoảnh mặt làm thinh, chẳng ra tay cứu vớt, thì không những đắc tội với tạo-hóa đã phó cho mình cái thiên chức lớn lao ấy, lại còn không làm trọn nghĩa-vụ của mình nữa, mà chẳng ấy độc-ác lắm ru? Huống-hồ cái dân ấu trĩ đi vay nợ kia, tạo-hóa đã ủy cho cái quyền được đi vay rồi phải trả cho sòng phẳng, không những cả gốc lẫn lãi, để trường gặp mấy lần gốc nữa, để ông trái chủ lại nhân đó mà làm giàu.

Vậy thì dân ấu-trĩ đi vay gì? Có quyền được hưởng thụ những gì của xã-hội? Ông trái chủ xã-hội phải cho vay làm sao?

Trước hết là có quyền được hưởng sự trang kiện về đường vật chất. Đứa trẻ lọt lòng ra, thân-thể trần trường, bụng đã đói khát, thế tất xã-hội phải lo sao cho nó được áo mặc ấm, cơm ăn no; song khôi được cơ-hàn cũng còn chưa đủ, phải làm thế nào cho nó được thỏ-bắt không khí tốt lành, tập tành phương pháp mạnh mẽ, có đủ sức lực sinh tồn trên cái thế giới mạnh được yếu thua nay.

Thứ là nó có quyền hưởng sự trang-kiện về đường tinh-thần. Xã-hội bổ dưỡng cho nó được như thế, còn chưa đủ, vì như vậy thì nó mới là một con vật mà thôi. Song tạo-hóa sinh nó ra, là để làm chân-tể muôn vật, cho nó đủ tài mắt trông-minh, vậy xã-hội phải làm thế nào cho cái thông-minh ấy kia phát ra, vì nó khác với giống vật cũng vì đó, cho nó rộng trí-thức, quảng kiến văn, biết quan-sát, biết phán-đoán, biết tư-tưởng, để nó sống làm người mà không bỏ với cái danh-hiệu qui-hóa ấy, dự-bị cho nó đủ tài trí mà sống ở cái thời đại thi gạp chọi ở này.

Thứ nữa là nó có quyền được hưởng sự trang-kiện về đường đạo-đức. Tạo-hóa sinh nó ra lại không muốn cho nó thành ra kẻ loạn thần tặc tử, độc ác, ngang tàng, bất nhân bất nghĩa, hay là hôn mê, nhu-nhược, mặt dạn mày dày. Vậy xã-hội lại phải làm sao cho nó nên người có nhân-cách cao thượng, chí-khí to tát, biết yêu điều tiện, quí việc nghĩa, chuộng sự đẹp, mến chân-lý, để cho nó xứng đáng với cái tên người ở vào thế sau giống chọi nhau này.

Nói tóm lại thì xã-hội phải trù-tính cho đàn ấu-trĩ được hưởng-thụ vừa thể-dục, trí-dục, đức-dục một cách đích đáng để tạo-thành những hạng người hoàn-toàn, đủ tư-cách trả nợ mình sau này, để mình nhân đấy mà làm giàu, vì cái tài-sản chân-chính của một nước không phải là bạc bể tiền rừng, của đồng vàng mỏ, mà chính là cái đàn ấu trĩ ấy vậy.

Cái thiên chức của xã-hội trong đại như thế, thì xã-hội làm thế nào mà đương được cho thỏa mãn? Làm thế nào mà đủ được những hạng vay nợ «nước thượng» trên kia? Từ xưa đến nay, bất cứ nước nào, tất phải nhờ đến sự giáo-dục, lấy học đường làm cơ-sở mà điều hòa trí-dục, trí-dục, đức-dục với nhau; những hạng người gọi là hoàn-toàn đúng như cái nghĩa của tiếng «người» trên đời đều trong cái lò giáo dục không sao thành được. Bởi vậy xã-hội nào cũng lấy việc giáo-dục lũ nhi-đồng làm quan-trọng cả, mà nước nào việc giáo-dục phát-đạt tất là nước ấy được thịnh-vượng.

Ở các nước văn-minh, việc giáo-dục thật là nhu-mì, học-đường lớp phép vệ-sinh về đường vật-chất, lũ nhi-đồng đã được thư-sướng thỏa-thuận mà giáo-pháp tinh-vi, sự trí-dục, đức-dục của trẻ con được hoàn-bị, cho nên đã văn-minh lại ngày tiến-bộ, khác nào như nước cây chồ trồng, chỉ bởi ông trái-chủ xã-hội người ta tận-tâm làm trọn nghĩa-vụ vậy. Xét nước mình, trăm cũng nghìn nghiệp, cái gì cũng còn thua sút kém người, chỉ mong vào cái lò giáo dục để hun-đúc lấy đàn ấu-trĩ là cái tài-sản vô-song của nước mình, thế mà việc giáo-dục ấy lại so với người ta chửa thấm vào đâu. Nhìn đến học-đường thì học-đường đói-rét, hại cho sức khỏe của trẻ con, khuyết-điểm về đường vật-chất; hỏi đến phương-pháp dạy thì toàn là đi mượn của người mà mượn chưa xong.

Than ôi! tình-trạng như thế, mà trái-chủ xã-hội mình, — có những nhà tiền rương bạc đống, thừa cả thế to làm đại-biểu, — đối với đàn ấu-trĩ đi vay nợ lại ra chiều khất-khe chặt-chẽ! Mà cái đàn ấu-trĩ đi vay nợ đó có phải là lũ vay-chày vay-cối gì cho nó cam! Nếu được ông trái-chủ xã-hội có dạ khoan-dung vay sòng-phẳng, kém chi người.

P

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Những án phạt vi-cảnh không xin tạm thẩm được, vì điều 81 trong bộ Luật tinh sự tố tụng có nói rằng:

«Những án trọng tội khinh tội không cứ là do tòa án nào xử và nghĩ về hình phạt gì..... đều có thể xin tái thẩm.....»

Cứ như chương nhất và nhì ở luật ấy thì việc vi-cảnh không phải là không tội hay trọng tội, vậy không thể xin tái thẩm được.

Nhưng nếu việc của ông bị xử oan thì ông có phép được gửi thư bổ nhà giấy-thép lên kêu quan Chưởng lý (M. le Procureur général) ở Hanoi. Nếu ngài xét ra là án xử lạm quyền, việc quyền, trái quyền mà thời-hạn hãy của thì ngài sẽ cho thả tiên nguyên án (theo như điều 68 đến 69 trong Luật hình sự tố-tụng) mà có quả hàn thì tiên nguyên án rồi thì ngài sẽ ủy quở trách quan thẩm-phán nào về kết án ấy.

***

Những câu hỏi không rõ nghĩa. — R. mua báo dặn-gen-tin giấy cuốn báo số 9193 có một câu hỏi cùng tòa bài hỏi về việc giá của [illegible] không được rõ nghĩa, cho nên bản-báo chưa trả lời được. Vậy ông nên viết lại cho rõ nghĩa hơn để bản-báo trả lời ngay.

***

Lệ hỏi những pháp-luật. — Các ngài viết thư hỏi về pháp-luật, xin nhớ tính theo cả các giấy cuốn báo ở ngoài cho. Những thư hỏi mà không có giấy cuốn báo thì bản-báo không trả lời trừ ra những người nghèo khó bị những việc oan ức thì cứ không mua báo, bản-quán cũng vẫn cái nghĩa chân-đạo mà chỉ bảo giúp

Muốn cho sự trả lời khỏi phải chậm trễ lâm thì xin viết cho gon gàng, nhớ đề ngày tháng cái việc đã xảy ra từ bao giờ và địa hạt mình ở đâu, vì có nhiều thư hỏi mà lại không nói rõ là người ở địa-hạt nào, việc xảy ra từ bao giờ. Bản-quán cần hỏi rõ như vậy là vì dân ở các đất nhượng địa, ở các tỉnh Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Nam-kỳ đối với pháp-luật đều khác nhau cả.

Những trái-phiếu Đông-pháp

ĐƯỢC HOÀN LẠI MÀ CHƯA LẤY TIỀN VỀ

(Tiếp theo)

Những trái-phiếu Đông-pháp trúng số được hoàn tiền lại từ cuộc rút số thứ nhất cho đến cuộc thứ mười mà chưa có người đến lĩnh tiền về, còn nhiều lắm. Có lẽ là những người nhà quê ta cứ đợi quan phụ mẫu sức mới đi lĩnh chăng. Mỗi khi rút số xong rồi, các số được hoàn lại đều có yết ở các công-sở, các nhà la-ga, vân vân, vậy mà hình như người nhà quê mình không biết đến. Vậy thiết tưởng từ rầy mỗi khi có những giấy yết những số trái-phiếu được hoàn lại thì các quan địa-phương cũng nên sức cho nhân-dân biết mà soát xem có trúng số không.

Những số mười kỳ chưa có người đến nhận ấy, bản quán tưởng nên đăng hết như sau này để ai đã mua trái phiếu thì biết mà xét lại kẻo thiệt.

Kỳ thứ năm (1er Juin 1923)

Những số được hoàn lại 500 đồng:

65.065 77.845

Những số được hoàn lại 100 đồng:

3.496	42.107	67.396	98.103
4.237	44.816	70.099	97.709
8.135	50.860	73.732	97.858
10.539	50.940	75.182	98.604
16.651	51.424	77.727	99.366
18.503	51.977	78.363	99.413
20.116	52.288	78.875	100.718
20.893	53.108	78.954	101.065
21.627	53.310	83.564	101.841
26.354	53.900	83.994	101.914
27.465	54.186	84.547	102.187
28.184	54.346	87.107	102.330
28.188	54.397	88.049	108.669
28.320	54.562	89.514	114.396
31.694	55.643	90.418	115.139
31.765	56.646	91.280	117.372
36.099	56.964	93.069	118.283
36.100	63.393	94.231	122.308
36.942	65.374	95.892	
39.609	65.377	96.417	

Kỳ thứ sáu (1er Septembre 1923)

Những số được hoàn lại 500 đồng:

98.525 122.568

Những số được hoàn lại 100 đồng:

994	37.871	75.618	100.421
999	38.435	78.693	101.844
1.040	40.503	84.261	101.847
1.042	41.518	84.548	102.031
4.124	42.604	86.142	102.210
6.314	44.163	90.443	102.851
7.080	45.622	92.343	102.937
8.363	47.624	93.040	103.769
10.561	48.027	93.245	105.214
11.675	49.790	93.799	110.523
11.679	50.799	93.882	110.602
13.550	53.537	94.498	114.765
13.661	54.564	96.578	114.798
20.066	55.085	98.677	116.573
20.301	58.513	99.092	117.065
20.349	63.481	99.127	117.682
24.474	64.229	99.284	117.950
24.899	64.709	99.477	121.050
27.530	65.465	99.502	122.489
27.656	67.413	99.606	122.539
28.017	68.295	99.665	123.414
36.310	75.087	99.906	

Kỳ thứ ba (1er Décembre 1923)

Những số được hoàn lại 500 đồng:

39.986 97.003 97.649

Những phiếu được hoàn lại 100 đồng

56	35.403	64.861	88.657
720	35.895	65.000	90.112
2.362	35.854	65.554	90.333
6.152	36.309	65.904	91.641
8.286	37.641	66.966	92.565
9.471	38.008	67.371	92.692
10.351	39.232	67.614	93.292
10.466	39.924	70.084	93.295
10.615	41.533	70.833	95.447
10.945	42.024	70.884	95.770
11.771	42.138	71.106	96.404
12.780	43.095	72.632	97.083
12.790	44.340	73.244	97.993
12.905	48.168	73.721	98.496
15.254	49.218	74.962	98.516
16.988	49.524	76.081	98.564
17.362	51.331	76.133	98.713
19.910	52.290	76.633	99.149
20.530	52.316	76.226	99.640
26.441	52.347	77.804	99.947
27.967	53.386	78.683	101.911
28.419	53.404	78.713	102.188
29.051	53.802	78.961	103.909
30.149	54.896	79.776	106.791
30.890	56.670	81.570	108.509
31.170	57.314	82.740	110.151
31.176	58.624	83.066	112.625
31.399	58.824	83.255	113.747
32.668	62.822	83.463	116.141
32.801	62.953	83.973	117.479
33.624	63.652	85.318	118.108
33.773	64.449	86.690	120.223
34.092	64.699	87.612	121.159
34.314	64.818	87.679	

(Còn nữa).

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 23 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ. 11 $ 10
— nhì, — 10 52
— ba, — 9 80
Thóc hạng nhất, — 6 50
Bắp ngô — 7 40

Giá bạc. Kể từ ngày 29 Décembre 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1 $ 05

Tin tàu. — Tàu *Peiho* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ ba 30 décembre hồi 4 giờ sáng ở Haiphong sẽ chay thẳng đi Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe-lửa 20 giờ 7 phút tối 29 décembre.

Đông-pháp cho vay. Đạo c'i dụ ngày 20 octobre 1924 cho phép sở dự toán Đông-pháp cho sở dự-toán riêng của xứ Nouvelles Hébrides (Úc-châu) vay một triện francs thì nay đã có nghị-định quan Toàn-quyền tuyên bố tại Đông-dương.

Đường hàng không ở cõi Đông-pháp. — Báo *Figaro* ở Pháp sang kỳ mới rồi, nhân thấy cuộc bay của phi tướng Pelletier d'Oisy sang Vi-ễn-đông đó nọ đắc thắng lắm mà có bàn nên đặt đường vận tải hàng không ở Đông-pháp. Báo ấy nói rằng:

« Đợi cho đến ngày — nhưng mà còn lâu — đến ngày nào lập ra đường hàng không từ Paris đến Saigon bay trong 60 giờ đồng-hồ, thì thiết tưởng nên cố gắng đặt ngay đường vận-tải hàng không cho việc bưu-tục và việc thương-mại trong cõi Đông-pháp được. Vậy còn đợi gì nữa mà chẳng đặt ngay một đường hàng không từ Hanoi đến Saigon để tải những thư-từ cần kíp những việc giao-thiệp trong trường thương-mại, cho chi việc tải hành-khách không muốn mất nhiều thì giờ đi đường thấy bay đường bộ nữa.

Tòa Thượng-thẩm. — Phiên tòa trước tòa Thượng-thẩm có xử việc sau này:

Tăng-hữu Ngô. Đỗ-văn-Tuân là hương-hội làng Hòa-thôn, phủ Quốc-oai (Sơn-tây) không bàn định với đồng dân, tự tiện mổ lợn ăn uống, đánh trống kéo đảng ra tự tiện đem sơn kiệu của làng.

Bố con Ng-tiến-Cừ, Ng-tiến-Hịch thấy vậy chạy ra can ngăn, hai bên sinh-sự đánh nhau. Bên nào cũng có nhiều người bị thương cả.

Tòa Nam án tỉnh Sơn-tây phạt bốn người thủ xướng là Tăng-hữu-Ngó, Đỗ-v-Tuân, Ng-tiến-Cừ, Ng-tiến-Hịch mỗi tên một tháng tù án treo, và những người tùng phạm là Ng-tiến-Ích, Ng-tiến-Đệ, Đỗ-h-ữu-Tộ, Ng-xuân-Phương, Đỗ-hữu-Quý, Đỗ-v-Ruật, Trần-đắc-Thìn, Tăng-hữu-Cường mỗi tên 15 ngày tù án treo.

Quan chưởng-lý chống án xin y án tỉnh Sơn-tây.

Tòa xét việc đánh nhau duyên do bởi tại lũ Tăng-hữu-Ngó, Đỗ-v-Tuân khởi sự ra và lũ Ng-tiến-Cừ, Ng tiến-Hịch đều bị-thương nặng hơn cả, nên tha cho Cừ, Hịch được trắng án, phạt Ngô, Tuân mỗi tên 3 tháng tù không cho án treo cùng các tiền bồi thường lệ-phí. Còn những tên tùng phạm thời đều được tha cả, vì xét không đủ chứng cớ.

AI MUỐN LÀM GIÀU?

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng vạn!

Một đồng bạc vốn mà lợi được hàng ngàn, hàng trăm!

Muốn như thế, thì kíp mua một phiếu về cuộc số số, « Việc lập Đài kỷ-niệm các trận vong chiến sĩ. »

Phiếu ấy có bán ở các nơi công sở, và các cửa hàng to.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thụ đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÂM-CHỨNG: Giá 1 $ 50
Phòng khám bệnh tại **ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.**
GIÂY NÓI SỐ 236
5018.

Tại Tòa án. — Phiên án hộ thứ bảy trước tòa sơ-thẩm có xét việc này:

Mme Trần-thị-Phương ở phố Mới có cầm chung với Mme Quan-thị-Bích một bát họ 300 đồng, đóng làm 50 tháng, mỗi bên đã 25 nhà con mà về phần bên nào đã t i bên ấy t-ụ, rồi góp lại để chồng cho người mua được họ, tiện có tờ giao kèo ký kết với nhau.

Đến t áng thứ 35 M. Khy-ky là chồng Mme Bích đi kiện M. Tam-cao là chồng Mme Phương tại tòa án trừng-trị là mạo-n biên lai đứng tên mình gọi họ thu tiền. Quan Biện-lý tòa sơ xét không đủ lẽ đã bỏ cái đơn kiện ấy đi.

Sau Mme Phương lại kiện tại tòa hộ là Mme Bích không chồng họ cho người nhà con về bên mình đã mua được. Mme Bích khai rằng vì những suất họ về phần bên mình đã chưa thu được hết, chứ không phải là không chồng. Tòa vụng án bắt Mme Bích phải chồng họ cho nhà con bên Mme Phương và bắt phải chịu các tiền lệ phí. Còn tiền trước bạ về tờ giao-kèo hết 150 $ 00 thì mỗi bên chịu một nửa.

* * *

Sáng hôm nay, tòa án Trừng-trị xử những việc sau này:

Đầy tớ dắt trộm về nhà chủ. Tên Ng-v-Kẹo ở nấu bếp cho M. Đặng-v-Cục Tri-Huyện ở Hải-dương, thông-đồng với tên Ng-Tam là đứa quen biết thau tại Hóa-lò, rồi dắt về nhà chủ, chỉ chỗ cho tên ấy lẻn vào khóa mở lòm ăn cắp các đồ nữ-trang quần áo tiền bạc đáng giá tất cả là 400 đồng. Khi ăn cắp rồi, tên Tâm bàn rể những đồ nữ-trang cho Ng-thị-Ba tức Ba là người bán hàng đồng nát. Tòa phạt Ng-v-Tâm 5 năm tù, Ng-v-Kẹo 2 năm và Ng-thị-Ba 1 năm tù. Còn Trần-v-Tang, Trần-thị Ba và Ng-thị-Sinh can về việc chứa đồ ăn cắp thì được tha.

Bom xác-địa phố hàng Than. — Theo như cung khai của các con bạc và chứng-tá thì Phạm-v-Xuân tức cai Xuân rủ người đến nhà Ng-v-Giầu ở phố hàng Than lập xòng xóc-đĩa. Lúc lập xòng ở đấy thì có bưa cho Ng-v Giầu 3 đồng. Đương đánh thì sở Mật-thám tìm bắt được một xâu dài vừa nam vừa nữ cùng những đồ tang vật đánh bạc, 5 đồng tiền mặt và khám túi các con bạc bắt được gần 300 đồng. Trong bọn con bạc này có nhiều mặt đã từng phải bắt về tội đánh bạc rồi. Bởi vậy hôm nay người đến xem đông lắm. Sở Mật-thám có gửi những con bạc và các tang vật về sở rồi tịch biên các đồ đạc ở chỗ xòng bạc ấy như là giường phản, tủ chè, câu đối, và đồ đạc vân vân. Tòa xét xong phạt Phạm-văn Xuân 500 quan và những con bạc là Hồ văn-Triện cu-li, Ng-khắc-Nghị là thuyền chài, Lỗ trác-Lê làm ruộng, Ng đình-Cẩm thợ giặt, Lý-văn Lương làm ruộng, Trương-v-Lu đầy tớ, Ng-đức-Bui, Phạm-v-Trinh, thợ sơn, Ng-v-Lợi, Trương-Tòng làm ruộng, Ng-v-Tiến, thợ nhuộm, Phạm-đình-Quang làm ruộng, Cao-v-Trước, Ng-v-Mai tức Sinh, Bạch-thị-Phượng tức Chánh-Phượng, Ng-thị-Huệ, Ng-thị-Chi, Ng-thị Sáu, Ng-thị-Cân, Ng-thị-Quý, Ng-thị-Hiền, Ng-thị-Bảng, Ng-thị-Cao, Phạm-thị-Hải, Ng-thị Ba tức Nhi, Ng-thị-Dâu tức Xuân, Ng-thị-Quy, Ng-thị-Năm, mỗi tên 25 quan và cho tịch biên 5 đồng tiền mặt, cùng các đồ đạc đánh bạc và một cái phản gỗ. Còn những đồ đạc khác xét là của người thuê chung nhà tên là thị Bến và số tiền khám tối thì cho trả lại cả. Còn Ng-v-Giầu và Ng-v-Tèn cũng can về việc đánh bạc ấy thì được tha.

Lăng mạ lính cảnh-sát. — Có một người đi xe-đạp lú chập tối không có đèn, lính cảnh-sát bắt giải về sở. Cậm hỏi thế thì lại bỏ quên ở nhà. Bấy giờ có một người là M. Nguyễn-đình-Thanh nguyên giáo tập xin vào làm chứng cho bạn để lấy xe-đạp ra. Người lính cảnh-sát Tây không nghe thì M. Thanh lên xe về lấy thẻ hộ cho bạn. Nhưng lúc lên xe lại ngoảnh lại lăng mạ người lính cảnh-sát ấy bằng tiếng Tây. Tòa phạt 15 ngày giam và 200 quan.

Ăn cắp gỗ. — Bùi-v-Nhạc không có nghề gì, bị bắt được ăn cắp 7 tấm ván của M. Aviat thầu khoán, phải phạt 8 tháng tù. Nguyên tên ấy trước đã phải phạt 6 tháng tù vì tội ăn cắp.

Tòa án binh. Phiên án vừa rồi tòa án binh đệ nhất cấp đã xử những việc sau này:

Ăn tiền và bắt người trái phép. — Tên Vũ-văn-Huỳnh là cai khố đỏ thuộc về thứ tư coi đồn Vĩnh-tuy, có hai người lính khố đỏ ở dưới quyền mình, ngày 27 novembre trước, hồi 1 giờ chiều, thấy một người lạ đến báo rằng ở làng Tiên-kiên có người buôn thuốc phiện lậu. Tên Huỳnh được tin ấy, tuy không phải là việc mình mà cũng đem ngay một người lính đi mất đến trưa hôm sau mới về, lại đem theo về được 15 cân thuốc phiện, còn người lính đi với hắn thì thấy những vết dao chém bị trọng thương; Tên Huỳnh lại bắt cả lý-trưởng làng Tiên-kiên và em lý-trưởng về giam tại đồn; được ít lâu thì cho lý-trưởng về, còn giữ người em ở đấy. Tên Huỳnh thả cho lý-trưởng về lại bảo nếu đem 20 đồng lên thì việc sẽ êm đi và tha cho cả hai anh em. Cứ như lời lý-trưởng khai thì số tiền 200 đồng ấy đã đưa cho tên Huỳnh rồi, hiện có người làm chứng.

Việc này tòa án Trừng-trị ở Hà-giang đã phạt tên Huỳnh 5 năm tù và 50 đồng phạt, song tòa thượng-thẩm bác cái án ấy đi và giao cho tòa án binh. Vì tên Huỳnh làm việc đã được 15 năm, bao giờ cũng cần-mẫn, nên tòa lượng tình kết án có hai năm tù án treo mà thôi.

Đào binh. — Tên Nguyễn-văn-Tá là lính khố đỏ về thứ tư đóng tại Hongay. Hồi 31 août 19.6 đi Tây, đến giấc khi đang đi tàu ở Hongay về Haiphong để đáp sang tàu lớn thì ăn nhầy ngay xuống bể mà tử bẩy đến nay biệt tích. Mãi đến ngày 18 août 1924, mới bắt được hắn ở Haiphòng. Nguyễn-văn-Tá hiện đã làm việc được 6 năm giới Tá khai rằng khi đó không phải là hắn ta tự nhẩy xuống nước mà hắn ngã xuống, bị trôi nổi trên mặt nước, trong hai ngày mới có người thuyền chài vớt lên ở Hà-lon rồi hắn lại về làng, còn quần áo thì trong khi lênh đênh trên mặt nước mất cả.

Vì việc này đã lâu năm rồi và ở bên Pháp cũng đã có luật đại-xá cho những binh lính gặp cái trường hợp như thế, cho nên tòa án chỉ phạt ba tháng tù mà thôi.

Ăn cắp — Hôm 5 avril 1924 tên Lê-đình-Ban, lính khố đỏ ở Haiphong, đi qua buồng một viên đội Tây, thấy cái ví tiền để trên bàn, liền thó ngay đút vào túi, có một người cai, khám và bắt được quả tang, tên Ban cãi rằng ví viên đội Tây rút khăn mũi đánh rơi, hắn nhặt lấy định đem trả, còn viên đội tây thì nói rằng để ở nhà, sau tòa án binh phạt Ban 2 năm tù.

Đào binh. — Nguyễn-văn-Lao, lính khố đỏ ở Bắc-kỳ, trước đã bị 30 ngày giam, tính nết xấu bậy, đến hôm 30 août vừa rồi được hết hạn ra, rượu đã chuếnh-choáng, lại còn đi uống thêm say lử cò bợ, rồi vào một cái chùa làng bên cạnh cởi cả quần áo ra làm gối, chỉ mặc có một cái quần trong, khi con men đã tan, sực thức dậy thì quần áo mất cả, sau nghĩ xấu hổ phải vào làng mượn tạm quần áo mặc để về trại, lần lữa đến chín ngày mới mượn được của thằng bé con một bộ quần áo mà mặc về trại. Ng-v-Lao làm việc được 7 năm nhưng hạnh-kiểm xấu lắm nên tòa phạt 6 tháng tù.

Ngạch quan lại. — M. Ng-văn-Nghị, tri-huyện Gia-khánh (Ninh-bình), nay kiêm việc phát lương cho các viên chức thuộc ngạch học-chính trong hạt lý thay M. Hoàng-đức-Hàm.

Ngạch cô đỡ. — Cô-đỡ thực thụ hạng năm là cô Trần-thị-Hoa, được nghỉ một năm không lương, kể từ ngày 29 décembre 1924.

Cô đỡ thực thụ hạng ba là cô Phạm-thị-Quế ở Nam-định được từ chức.

Toan liều một thác! — Hồi 6 giờ rưỡi chiều thứ bảy vừa rồi, một người thiếu phụ tên là *Ng-t j-Thảo*, 28 tuổi, ở số nhà 92, phố Mã-mây, nghe đâu đau đớn lòng vì nỗi riêng gì, nên toan liều một thác cùng ngọn nước hồ Gươm, song phúc đức thay! có tên cu-li xe là Ng-chi-Tai trông t ấy với lên ngay được. Sau người phụ xe lại đưa người thiếu-phụ về nhà.

Không biết mặt nước hồ Gươm kia có duyên gì cùng bạn mà hồng mà lắm người lại muốn xa chơi như thế?

Hồ Gươm hà phải Tiền-đường?
Mà cho những khách đoạn-trường xa
Mà liều một thác cho rồi, [choi?
Mà hồng toan để tuệt đời xuân xanh.

Cuộc đánh số của hội Hồng-thập-tự. — Đến ngày 10 janvier 1925 thì h.i Hồng-thập-tự sẽ rút số về cuộc đánh số bán cái xe của M. Graveroaud cho hội. Cái xe ấy hiện bày tại hiệu Gô-đa.

Các vé hiện hãy còn ít nhiều bán tại nhà in Ideo, hiệu Gô-đa và nhà Vũ-văn-An.

Phạm luật nhà binh. — Nguyễn-văn-Phẩm, lính ky-mã số 86, không mặc quần áo binh và làm rầm rĩ ở đường phố, thì đã bị bắt về trại.

Mất xe đạp — M. Laveaux Jules ở số 13 phố Bovet trình tại sở cảm rằng mất một cái xe đạp đang giá 40 đồng.

(Xem trang thứ ba, nốt thứ ba).

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0 $ 90
油 肝 欽 員
平 欽 式 鼻 研 欽 式 鼻 研 欽 油 徒 金 聞

HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

ĐÃ CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
THỨ BA
Bán ở khắp các hàng sách
Giá 0 $ 18

số 91

THÚY-HỦ

Tiểu-thuyết dịch thuật

Tống giang nghĩ vậy, trong lòng có ý muốn rầu, cầm đạo công-văn giao cho viên thư-lại là *Trương-văn-viễn* để chuyển lục về các nơi *hương-thôn*, còn mình thì lồng-thồng đứng dậy đi ra cửa huyện.

Đi khỏi ngoài cửa huyện độ vài ba mươi bước, bỗng nghe phía sau có người gọi mà bảo rằng:

— Ông *Tống* ấp-tư ơi!

Tống-giang ngảnh đầu trông lại, thấy mụ *Vương-bà* là người vẫn làm nghề mối lái xưa nay. *Vương-bà* cùng đi với một người đàn-bà nữa, đang ngảnh mặt lại mà bảo người ấy rằng:

— Cũng may cho bà, được gặp ông *Tống* ấp-tư đây là người rất có lòng từ-thiện.

Tống-giang hỏi rằng:

— Cái chi thế?

Vương-bà vội-vàng chạy đến, rồi trỏ *Diêm-bà* (tức là người đàn-bà cùng đi với *Vương-bà*) mà nói với *Tống-giang* rằng:

— Nhà bà này không phải là người ở đây, nguyên trước tự *Đông-kinh* đến. Chồng là *Diêm-công*, có một người con gái tên gọi *Bà-tích*, *Diêm-công* xưa là một tay hát giỏi, cho nên đặt con là *Bà-tích* từ thửa nhỏ đã tất được đủ các giọng hay. Năm nay 18 tuổi, có chút nhan-sắc. Hai vợ chồng cùng đưa con gái định đi sang *Sơn-đông* tìm một người quen, chẳng may k ông gặp, mới lưu-lạc đến huyện *Vận-thành* này. Chỉ vì người xứ này không thích n ững sự phong-lưu yến-lạc, thành ra không kiếm ăn được, phải thuê tạm ở một nơi xéo-lánh trong ngõ ại phía sau huyện đây. Đêm qua *Diêm-công* bị bệnh thôi chứng chết, *Diêm-bà* không lấy gì mà tống-táng, bất-đắc-dĩ phải nhờ tôi làm mối bán con gái. Tôi nghĩ thầm: lúc này bán đâu cho được, lại không biết vay mượn vào ai. Còn đang luống-cuống r gần-ngơ, bỗng gặp ông đi qua đây, vậy tôi cùng *Diêm bà* chạy đến đón ông, nhờ ông dủ lòng t ương xót mà chu-cấp cho một cỗ quan-tài để tống-táng.

Tống-giang nói:

— Hai bà theo tôi vào cái tửu-lâu ở trong ngõ này, để tôi mượn nghiên bút viết một mảnh giấy, đưa đến nhà *Trần-nhị-lang* ở p ía đông huyện mà lấy cỗ-quan-tài.

Khi viết giấy xong, *Tống-giang* lại hỏi rằng:

Thế từ nay mẹ con nhà bà lấy gì mà ăn tiêu?

Diêm-bà nói:

— Chẳng dám giấu gì tôn-ông, tiền mua quan-tài còn k ông có, nữa là ăn tiêu!

Tống-giang nói:

— Tôi cho thêm bà mười lạng bạc nữa.

Diêm-bà nói:

— Nếu vậy thì thật là cái ơn tái-sinh. Kiếp sau dầu làm thân trâu ngựa, cũng chưa đủ đền báo.

Tống-giang nói:

— Hà-tất phải nói như thế!

Tống-giang liền lấy một đĩnh bạc trao cho *Diêm-bà*. *Diêm-bà* đem mảnh giấy của *Tống-giang* viết cho đi đến nhà *Trần-thị-lang* lấy cỗ quan-tài, về lo việc tống-táng cho chồng, còn thửa năm sáu lạng bạc thì mẹ con giữ làm lưng vốn.

Một hôm, *Diêm-bà* đến tạ ơn *Tống-giang*, thấy trong nhà *Tống giang* k ông có một người đàn-bà nào cả. Khi trở ra về, mới rẽ vào lối *Vương-bà* ở gần đấy rằng:

— Nhà ông *Tống* ấp-tư, tôi không thấy một người đàn bà nào cả, thế thì chẳng biết ông ta đã có vợ chưa?

Vương-bà nói:

— Tôi chỉ biết ông *Tống* ấp-tư người ở *Tống-gia-thôn*, nhưng chưa thấy nói có vợ con chi cả. Từ khi ông ta đến làm ấp tư tại huyện này thì vẫn ở một mình, thường thường hay làm phúc phát những thuốc-thang quan-quách và cứu giúp sự tai-nạn cho người ta, hình như ông ta chưa có vợ thì phải.

Diêm bà nói:

— Con gái tôi năm nay đã trưởng-thành, cũng có chút nhan-sắc, lại biết ca-xướng, cười nói cũng có duyên. Ngày thuở còn n ở ở chốn *Đông-kinh*, các chủ nhà ca-quán, chẳng nhà nào k ông có lòng mến-yêu. Bà mấy nhà muốn xin tôi bán quá-phòng-từ cho, nhưng tôi không chịu. Vì sợ hại vợ chồng gã, chẳng có ai nuôi, vậy nên tôi không bán, không ngờ ngày nay lại làm cho nó phải khổ sở. Vừa rồi tôi đến tạ ơn ông *Tống* ấp-tư, thấy nhà ông ta không có đàn-bà, tôi muốn nhờ bà nói chuyện với ông *Tống* ấp-tư. Nếu ông ta có cần người hầu-hạ thì tôi xin hiến con *Bà-tích* nhà tôi. Ngày trước tôi đã nhờ ông ta cứu giúp, vẫn chưa biết lấy gì báo-đáp, nay tôi muốn gả cho ông ta để lấy chỗ nương tựa vậy.

Vương-bà nghe nói, ngày hôm sau đến thuật đầu đuôi việc ấy cho *Tống-giang* biết. Lúc đầu *Tống-giang* còn từ-chối không chịu, sau *Vương-bà* hết sức tán vào, *Tống-giang* mới chịu nhận lời, thuê một gian nhà tại trong ngõ về phía tây huyện thành, phòng riêng sửa chốn thành-nhàn, chỉnh-biện các đồ nhật-dụng cho hai mẹ con *Bà-tích* ở đấy.

Trong độ năm tháng thì con *Bà-tích* đã sắm sửa rất lịch-sự, quần là áo lượt, chân ngọc giầy thêu rất tốt. Lại ít lâu nữa thì cả *Diêm bà* cũng bánh-bao đan-quần ng o k a. Hai mẹ con đều được ăm no phong tục.

Lúc đầu *Tống giang* đêm nào cũng đến đấy ở với *Bà-tích*, về sau dần dần lại có ý thưa nhạt. Nguyên *Tống-giang* là một tay bảo-hẩn, chỉ thích luyện-tập côn giáo, còn về việc nữ-sắc thì chẳng thích chi.

Bà-tích vốn có tính lẳng-lơ, vả lại đang độ thanh-xuân, trong vòng mười tám hoặc mười chín tuổi. Vì thế *Bà-tích* không bằng lòng *Tống-giang*. Một hôm, *Tống-giang* đưa viên thư-lại là *Trương-văn viễn* đến uống rượu tại đấy.

Trương-văn-viễn là một viên đồng-sự với *Tống-giang*, biệt-hiệu là *Trương-tam*. Mặt mũi xinh đẹp, xưa nay chỉ ưa n ững sự lêu-lổng chơi-bời. Trông người có vẻ phong-lưu, lại sành đủ các thứ ngón đàn giọng hát. *Bà-tích* là con nhà ca-xướng, cho nên trông thấy *Trương-tam* thì có ý vướng vít vì tình, *Trương-tam* cũng phường từu-sắc chi đồ, hai người từ đó sinh lòng dan-díu.

Một hôm, *Tống-giang* đi chơi vắng. *Trương-tam* đón đến, giả-cách đi tìm *Tống-giang*, con *Bà tích* giữ lại, phải trả mới nồng. Dần dần về sau lửa tình khó rắp mà *Bà-tích* mê mẩn *Trương-tam* quá đỗi, chẳng t iết gì đến *Tống-giang* nữa.

Mỗi khi *Tống-giang* đến thì *Bà-tích* lại gây sự cãi-cọ loi-thôi, không êm ch ẻu-chuộng như trước. *Tống-giang* là một tay hảo-hán, không đam mê nữ-sắc, hàng nửa tháng mới đến một lần, mà *Trương-tam* cùng *Bà-tích* thì chỉ tính gần bó keo-sơn, ngày đến tối đi, về sau các nhà lân-cận đều biết chuyện cả.

Bà-tích vốn có tính lẳng-lơ, vả lại đang độ thanh-xuân, trong vòng mười tám hoặc mười chín tuổi. Vì thế *Bà-tích* không bằng lòng *Tống-giang*. Một hôm, *Tống-giang* đưa viên thư-lại là *Trương-văn viễn* đến uống rượu tại đấy.

Trương-văn-viễn là một viên đồng-sự với *Tống-giang*, biệt-hiệu là *Trương-tam*. Mặt mũi xinh đẹp, xưa nay chỉ ưa n ững sự lêu-lổng chơi-bời. Trông người có vẻ phong-lưu, lại sành đủ các thứ ngón đàn giọng hát. *Bà-tích* là con nhà ca-xướng, cho nên trông thấy *Trương-tam* thì có ý vướng vít vì tình, *Trương-tam* cũng phường từu-sắc chi đồ, hai người từ đó sinh lòng dan-díu.

Một hôm, *Tống-giang* đi chơi vắng. *Trương-tam* đón đến, giả-cách đi tìm *Tống-giang*, con *Bà tích* giữ lại, phải trả mới nồng. Dần dần về sau lửa tình khó rắp mà *Bà-tích* mê mẩn *Trương-tam* quá đỗi, chẳng t iết gì đến *Tống-giang* nữa.

Mỗi khi *Tống-giang* đến thì *Bà-tích* lại gây sự cãi-cọ loi-thôi, không êm ch ẻu-chuộng như trước. *Tống-giang* là một tay hảo-hán, không đam mê nữ-sắc, hàng nửa tháng mới đến một lần, mà *Trương-tam* cùng *Bà-tích* thì chỉ tính gần bó keo-sơn, ngày đến tối đi, về sau các nhà lân-cận đều biết chuyện cả.

Lời đồn đến tai *Tống-giang*, *Tống-giang* vẫn nửa tin nửa ngờ, nghĩ thầm: con *Bà-tích* này có phải là một người vợ tử-tế mà cười xin cho ta đâu. Nếu nó đã không có lòng quyến luyến với ta thì ta còn thiết nó làm chi, chi-bằng từ nay ta không thèm đến nữa!

Tống-giang nghĩ vậy, từ đó hàng mấy tháng trời không bước chân đến một lần. *Diêm-bà* thường sai người mời thì *Tống-giang* lại từ chối là bận các công-việc, cho nên không thể nào đến được.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất lân-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

Không có thuốc nào trừ các chứng bịnh ngoài da cũng-là trị lành ghẻ chóc trên da đầu con nít, hiệu-nghiệm cho bằng thuốc dán Cadum. Thuốc để thoa xức hay lạ, làm cho kẻ đau da, nhọt, ghẻ, đặng yên ổn trong mình ăn ngủ được như thường. Thuốc thoa vào thì hết ngứa liền, có gải da rất rao, phòng, sưng thì cùng hết, lành mạnh liền. Dùng thuốc thoa Cadum còn trị khỏi nhiều sự đau đớn khác nữa, nhưng là : cơ sải, da ứng đỏ, mục, nhọt, nổi phong, ghẻ chóc, trốc da, trốc vảy, nức da, trây trua, chảy máu, có lát, có mủ, bị đức tay đức chốn, phỏng lửa, bị vật độc chích cắn, vân, vân.

ĐANG CẦN NGƯỜI

Sở Thuốc-lá Yên-phụ đang cần người làm, con giai hay con gái từ 13 tuổi giở lên. Ai muốn làm thì lên đó mà xin.

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi tôi là Nguyễn-hữu Địch, vợ tôi là Ngô-thị-Hạ, ở phố hàng Thiếc, số nhà 29, Hanoi, có một người con trai tên là Nguyễn-hữu-Kim, 26 tuổi, đã có vợ con rồi, vô cớ không hiểu có điều gì bức tri mà bỏ nhà đi từ mồng một tháng 11 ta, khắn do không có ; vợ chồng chúng tôi cũng đã ra công tìm tòi mà không thấy đâu cả.

Vậy có mấy lời kính-cáo để các ông các bà biết chau ở đâu, xin cho chúng tôi được biết thì thực cảm ơn vô cùng.

Nay kính

茶名子獅泰金

Từ khi văn-minh khai hóa đến nay, phàm vật gì cũng vậy, có cạnh-tranh mới có tiến-bộ, có so-sánh mới biết tốt-xấu, như bản hiệu từ khi khai chương đến nay đã từng ngót trăm năm, hết sức nghiên-cứu về một nghề anh, không những hợp với sinh mà thôi, lại có mùi thơm ngào-ngạt như hoa mới nở pha đi pha lại vẫn như thường, thà cho nếu nhà thí-nghiệm và dân-xảo ở đất Trung-hoa đã công nhận cho là chế hiệu con Sư-tử này là ưu đẳng, ưa nhờ Nhà-nước mở kỳ Bội-Chợ nay có đủ cả mặt người Viễn-đông ta, cho nên tất-hiệu cũng gửi vào một phần đề phô chương mà tái-tỉnh chế-tạo tại giam số 25 đầy F, để thừa tiếp các quí ông bà, và đặt riêng phòng bán tại Bội-Chợ giao ấy, đề quí quan mua về so sánh mới biết là bản-hiệu nói sau có vậy.

KIM-THÁI

HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480
2101

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mò làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phải ướt, không chịu được thời tiết ẩm nhám, và giá lạnh, chớ có chờ dợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày 4 janvier 1925 hồi 2 giờ chiều tại Hải-phòng sẽ có cuộc đua ngựa là lần thứ tư.

Lại bắt được súng lậu. — Sở cẩm và sở mật-thám vừa bắt được một người Nga làm ở tàu *Jérusalem* buôn súng lậu đã lâu, cho nên có phái một viên mật-thám Tây giả làm quan võ đến mua được hai khẩu mỗi khẩu là 20 đồng và hẹn đi Hanoi về rồi lại đến mua thì người kia có hứa sẽ bán cho năm-mươi khẩu nữa và vài nghìn viên đạn. Sau người Nga đó xem chừng hỗ nghi, nên không dám bán nữa. Ngày thứ sáu mới rồi, sở mật-thám bèn sắp đặt việc khám tàu ấy thì có một cả lính cảnh-sát cùng lính thương chính và thuê thuyền vây cả chung quanh tàu phòng họ có vứt xuống nước chăng. Vậy từ ra hôm ấy, mấy viên chức sở mật-thám, sở Cảnh-sát cùng với mười lăm người thương-chính xuống tàu khám mãi đến 5 giờ chiều mà cũng không bắt được khẩu nào thêm nữa.

Người Nga bán súng lậu ấy hiện đã bị tống giam rồi.

Xiếc Đại-nam. — Phường xiếc Đại nam mới bắt đầu khai diễn ở tỉnh ta tối hôm qua là lần thứ nhất, xem ra nhiều trò rất thần tình, sức vật con nào cũng thuần thục cả.

Mới khai diễn buổi đầu mà các chỗ ngồi đều chật, xem thế đủ biết người mình có cái cảm tình rất nồng nàn với cái nghề cũng của người mình mới sinh ra vậy.

Xiếc Đại nam cố đi! cố đi!!

T. lai cảo

Hỏa tai. — Hồi 11 giờ rưỡi tối thứ bảy ở gác hỏa hoạn-cục đường Amiral de Beaumont là nhà ở của M Barelly phát hỏa cháy mất đó một thước vuông sàn lát bằng gỗ. Xét ra là bởi sự vô ý để thùng tàn than không rập hết lửa bén cháy ; không thiệt hại gì cả vì biết chữa được ngay.

* * *

Lại vào hồi một giờ đêm hôm ấy, địa phận làng Phụng-pháp cũng có cháy mất mấy chục nóc nhà tranh, nghe nói thiệt hại khá lắm.

Chết ở dưới tàu. — Hồi bốn giờ rưỡi chiều thứ bảy tàu *Chấn-hưng* áp mạn xong, có khiêng lên nhà xác một cái tử-thi đưa con trai lên ba tuổi tên là Vũ-văn-Cán bắt hạnh chết ở dọc sông.

Tàu va phải thuyền. — Sáng ngày thứ sáu trước vào hồi bảy giờ rưỡi, tên Trần-v-Ngọc 32 tuổi, ở à ở Hải-dương là chủ chiếc thuyền số 2154, lại sở Cẩm trình rằng ngày 25 décembre vừa rồi bị tàu *Tổng-đốc* của công-ty Bạch-thái Bưởi va vỡ một tấm ván bề ngang 0 m 60 và bề dài 5 m, thiệt hại đáng giá 10 đồng.

Đánh rơi văn-tự. — Ng-thị-Lực ở rạp hát Lạc-mông-đài đường Belgique có đơn trình rằng ngày 24 vừa rồi vào hồi tám giờ sáng đánh rơi ở dọc đường từ phố Đường-cát về nhà mất một bức văn-tự tạo đất đề tên là Lý-thị-Kim, mua năm 1917 một thửa đất rộng 284 thước ở làng Andương giá là 852p.

Nạn xe đạp. — Hồi tám giờ sáng ngày thứ sáu Ng-thị-Hảo ở số nhà 166 đường Chavassieux sang phố Arsenal có việc bị tên Dương-văn-Tàng đi xe đạp va ngã sây xát cả mày mặt và trọng thương ở đầu gối chân phải. Thị-Hảo về nhà bước thuốc lấy, còn tên Tàng phải làm biên-bản nghị phạt về luật đi đường trái phép.

NAM-ĐỊNH

Thăng cử mật. — Đêm hôm 22 rạng ngày 23 vừa rồi có hai đứa kẻ trộm đào ngạc vào nhà một người tên là Paúc lấy trộm các đồ vật giá là 50 đồng. Lúc đó chủ nhà có biết, song không dám kháng cự, đành cho chúng lấy rồi chúng lại chui lỗ mà ra. Khi chúng đi xa, sự chủ mới dám kêu, thì chúng đã tẩu thoát cả rồi.

BẮC-NINH

Nạn ô-tô Hôm 25 décembre 1924, hồi hơn 6 giờ chiều, c iếc ô-tô của M. Neau là giáo-học trường Kỹ-nghệ Hanoi cầm máy lấy đi ở đường Hanoi tỉnh đề phải một người lính tây đi xe đạp bị t ương xoàng thôi, M. Neau đem lên xe ô-tô đưa vào nhà t ương Bắc-ninh buộc thuốc.

TUYÊN-QUANG

Tại Sâm-du công-quán. — Hôm lễ Noël 25 décembre 1924 vừa rồi, tại Sâm-du công-quán có họp đại hội-đồng thường niên. Các hội-viên đến dự hội-đồng cũng khá đông.

Đúng 4 giờ chiều thì khai hội-đồng. Ông Phạm-gia-Thiều là phó hội-trưởng có thay mặt ông hội-trưởng đọc tờ-trình hội-đồng. Đại-khái ông nói : Trong năm 1924, sự kết quả về mọi phương-diện của hội đều được hoàn-mỹ cả : Số hội-viên tăng lên hơn năm 1923 nhiều ; — tài-chính của hội được rồi-rào ; — hội đã sắm sửa thêm nhiều đồ đạc, mua thêm nhiều sách, báo chương và tạp-chí, khiến cho công quán thêm vẻ phong quang, sầm-uất — việc chơi *tennis* rất thịnh-vượng, số hội-viên dự chơi cuộc thể-thao ấy càng ngày càng thấy đông.

Nói tóm lại trong năm nay, hội được mọi về mọi hay. Đó cũng là nhờ hội-đồng quản-trị đã chịu khó làm hết bổn-phận và hội-viên ông nào cũng có lòng nhiệt thành cả. Tịnh liên-lạc trong hội rất là đầm thắm.

Ông Thiều đọc tờ trình xong thì các ông hội-viên dự hội-đồng đều vỗ tay tỏ ra ý rất là hoan-hỉ vì những lời ông Thiều nói thật như vẽ ra cái chân-cảnh của hội vậy.

Kế đến cuộc đầu-phiếu bầu hội đồng quản-trị mới để thay hội-đồng quản-trị cũ mãn khóa. Những ông được cử vào hội-đồng mới như sau này :

MM. Vũ-Tuân, án-sát, hội-trưởng ; Phạm-gia-Thiều, thư-ký tòa sứ, phó hội-trưởng ; Vũ-ngọc-Lâm, thư-ký tòa sứ, thư-ký ; Nguyễn-xuân-Tảo, thư-ký tòa sứ, thủ-quỹ ; Nguyễn-khắc-Kiu, giáo học, thủ-thư ; Nguyễn-duy-Vũ, giáo-học, ủy-viên ; Nguyễn-huy-Dzu, buôn bán, ủy-viên.

Hội-đồng này duy có ông Vũ là mới, còn toàn là các ông có chân hội-đồng cũ được tái-cử.

Bàn xong, thì các ông trúng cử đứng lên tỏ lời cảm ơn tất cả các ông hội-viên đã tín-yêu bầu vào chân hội-đồng để giúp công việc hội như vậy, và hứa sẽ làm tết nghĩa vụ cho khỏi phụ lòng trông mong của các ông trong hội.

Sau cùng bàn đến các giấy thỉnh-cầu và việc vặt trong hồi lâu. Trong khi hội-nghị, trước sau, mọi sự đều được êm-đềm thỏa thuận cả. Đúng 6 giờ rưỡi thì hội-đồng giải tán.

N. L.

SƠN-LA

Cháy. — Vào hồi hơn hai giờ chiều hôm 19 décembre, tại Mường-la (châu-lỵ) gần tỉnh Sơn-la có phát hỏa trong vài giờ đồng hồ mà hai, ba mươi nóc nhà thành đống tro tàn, trông thật thương tâm, vì nhà làm bằng toàn phên nứa lợp tran , lửa bén chóng lắm, khó mà dập tắt được. Lúc ấy trời lại đang nắng, lại có gió to, nên tàn bốc lên bay đến đâu thì lửa bén đến đấy. Quan châu sở tại đã hết sức đốc thúc phu cứu, nhưng thế lửa quá mạnh, đang chữa nhà này, thì lại thấy nhà kia lửa bốc lên ngùn ngụt, không tài nào chữa được, đành chỉ khuân dọn lấy ít đồ vật thôi, thiệt hại rất nhiều. Sự cháy này là bởi một nhà kia đi vắng, đứa con bé chơi nghịch lửa thế nào, đến nỗi bốc lên làm hại biết bao nhiêu nhà. Vậy xin ai từ nay nên cẩn thận một chút.

Nghệ lai cảo

VIỆC TRUNG-KỲ

NGHỆ-AN

Một việc làm phúc. — M. Phương ở tỉnh Ninh-bình làm nghề chiếu ảnh đi các nơi, ngày 22 ta vừa rồi về tới hạt huyện Thanh-chương có xin phép quan huyện đem máy chiếu ảnh vào huyện làm một tối để lấy tiền giúp các miền bị lụt Trung-kỳ. Cái lòng hiếu nghĩa thường cũng nên khen vậy.

T. lai cảo

TOURANE

Lễ sinh-nhật Thiên-chúa. — Lễ sinh nhật Thiên-chúa năm nay tại các sở giáo đường đều tuyên diễn trọng thể.

Nhà-thờ chánh, mới vừa khánh-thành năm nay, mới có lễ sinh nhật này là lần thứ nhất cho nên các giáo hội trần thiết rất trang hoàng, kắp cả trên tháp, dưới đèn, trong nhà, ngoài cửa, nơi nào cũng có kết thể trương đăng, trông ra bóng đèn điện xen lẫn với đèn giấy, và hoa lá lụa hàng, năm sắc chói chang rực rỡ, ở trong thì nào nhạc tây, nào nhạc ta hòa lẫn với tiếng hát lễ, giọng cầu kín , nghe rất êm đềm. Hôm ấy khí trời lạnh lắm mà người đến dự lễ không biết là bao nhiêu.

Còn ở trong nhà thờ Tin-lành tức là đạo cải-lương, hôm ấy cũng trương đăng kết thể trần thiết chỉnh tề, mà lại có phó diễn một tấn tuồng về sự tích đi truyền giáo ngày xưa.

Hội-hữu ái Hóa-xa. — Hội Hữu-ái Hóa-xa họp kỳ đại hội-đồng tất niên tôm chủ nhật 21 décembre, đã bàu cử các viên chức mới trong phòng trị sự năm 1925 như sau này :

MM. Lê-văn-Cung, được tái cử chánh hội-trưởng, Ng-v-Tạo, phó hội-trưởng, Trịnh-bá-Doãn, chánh thư-ký, Hồ-Liễn, phó hội-trưởng, Ng-hữu-Các, chánh thủ quĩ, Huỳnh-bá-Thiều, phó thủ-quỹ, Bùi-văn-Tuấn và Trần-văn-Ích, kiểm dayệt, Huỳnh-đình Gấm và Thái-b nh, kiểm sát.

Trong bầy nhiêu viên chức toàn là người mới cả, chỉ có một mình M. Cung là chánh hội-trưởng năm 1924 được tái cử mà thôi.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 29 Décembre 1924

THÔI-THAO SỰ TÍCH

Sầy tay rơi vỡ chén quỳnh,
Người tiên mang tội hồ tinh đọa đày.

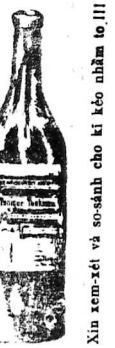
Tối thứ ba 30 Décembre 1924

TRẦN-TỰ-LÊ

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to.!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bảy, tôn Hội-đồng các phẩm tới chầu phê rằng :

Chiếu nay đại được phòng cần MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dụng các rất hay, đáng nên ưa thưởng, trước lạc phó thị gửi cho qui được phòng chế-tạo để tế thanh-giá.

Khâm thử.

敕 有 批 落
以 嘉 奇 定
愛 樂 製 初
卿 著 種 得
留 精 河 內
意 神 內 大
此 製 經 月
敕 示 試 初
旨 驗 驗 七
旨 良 用 日
旨 效 病 內
旨 堪 痊 午
旨 嘉 癒 時
旨 准 者 賞
旨 頒 多 賜
旨 行 仰 臣
旨 各 光 阮
旨 省 臨 富
旨 當 當 春
旨 遵 賞 奉
旨 賜 欽

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Trần-hưng-đạo, 54
HANOI

Kín nam tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

MỜI CÁC NGÀI ĐẾN XEM

XIẾC ĐẠI-NAM

KHAI DIỄN TẠI HAIPHONG

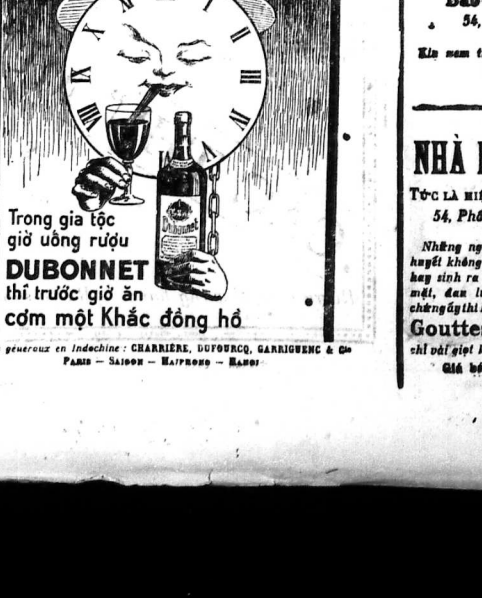
Trò lạ!
Súc vật thuần!
Quần áo đẹp!
Chỗ ngồi sạch sẽ!
Tiếp đãi tử tế!

Mời các ngài chiếu cố

A-LÔ!!! A-LÔ!!!

Ngắt vì xem Hội-chợ Hanoi thấy cái gì là nên trông-nom nhất?
— A-lô! Tôi thấy mấy cái xe-đạp **France Sport, Venus** *và* **Phillos** *là nhãn hiệu nhất, vì nó vừa đẹp và lại vừa bền lắm.*
— A-lô! Thế xong Hội-chợ bán ở đâu?
— A-lô! Tôi nghe đâu bán tại hiệu TIẾT-HIẾU-TRUNG dit TRÚC-THÀNH, n° 35, Place Negret (Phố của Nam) Hanoi.
— A-lô! Tôi nghe đâu hiệu ấy bán nhiều hàng hơn lắm phải không?
— A-lô! Phải đấy!!
— Merci, au revoir!!

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán: 1$20 một lọ

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lâu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song xưa tới nay ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng paccins bằng thuốc viên :

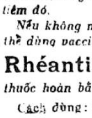
Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng : *2 viên buổi sáng.*
2 viên buổi chiều

Giá : 1$20

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ
ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU
mới bị hay là có đã lâu rồi
Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người
(Ý theo lời phúc các bacs-s ở Alger)
BÁN TẠI SỞ : SPÉCIALITÉS PEYRARD
46, Rue de Grenelle, PARIS
và cũng các nhà thuốc có danh

TAM-TÌNH-Y-TỒN

Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Bản-hiệu chuyên nghề làm thuốc nội ngoại khoa, chỉ luyện cực tinh tế chữa đủ các bịnh mới, bịnh lâu, bịnh nguy bịnh trọng, số nông phúc cần chữa cũng được hết sinh khởi tử giầu có lấy phải giá, người nghèo cũng quá không tiền xin thuốc cũng cho.

Chữa các bịnh như sau này : đàn ông mộng tinh, gi linh, liệt tinh, hoạt tinh, hoàng tinh không để, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, suýt đau, hư ít hết, huyết tích, khí hư, bạch đái kinh thấy ra liên miên, sinh ra trăm chứng đau hung đau bụng kinh niên, ho lao, đàm suyễn, bất toại, phù thũng, phong thấp cổ chương, tốt rét, sốt nóng, hồ huyết, khạc huyết, tị huyết, tả tị, già mỗi hộp 1$00, đau mắt nông mộng giá mỗi chai 0$50.

Lậu giang mai

Bản hiệu chữa ra bốn chứng lậu chỉ bốn thứ thuốc lậu dọc, lậu tinh, lậu huyết, chỉ lậu giang mai ba chứng dong dóc ba cam giang lậu, các bịnh không giống nhau, chứng thời ở trong, chứng thời ở ngoài, vì có ngài mắc bịnh uống thuốc sau mới đỡ mà người đàn bà lại sinh ra bịnh khí ấy, bản-hiệu chỉ có các thứ thuốc chữa các bịnh giang lên khởi về không hại gì đến đường sinh dục mà người đàn bà không sinh bịnh khí hư được.

Thuốc lậu giá 1$00 một chai.
Thuốc giang 1$50 một chai.
Thuốc bổ 1$00.
Ống thụt 0$50.

Có bán thuốc chữa thuốc phiện ngài nào ăn đã lâu nằm uống cũng khỏi, mỗi trai giá 1$00, chai con 0$50.

Quí khách ở xa viết thư về kể bịnh bản hiệu gửi thuốc đến ngay gửi cách lành hoa giao ngân.

TAM-TÌNH-Y-TỒN
Phố hàng Giầu, số 35 — Namdinh.

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

MỘT HỘP
THIỆT
THUỐC HƯỜN
VALDA
dùng trong lọ, ngậm phải lúc
thì đủ ngăn ngừa
Khỏi đau đớn giọng, Khỏi đau phải và đủ trừ các bịnh
NHỮNG LÀ
Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xám, vân, vân.
MÀ NHỨT LÀ PHẢI
ĐỔI CHO ĐƯỢC
THIỆT THUỐC HƯỜN
- VALDA -
bán dụng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu
- VALDA -
mới thiệt phải

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rasco!

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau về thần-kinh-hệ.
Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, yếu đuối, gầy còm.
Như thế mà dùng thứ thuốc :

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.
Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ con bú mà dùng thuốc này cũng tốt lắm.

CÁCH DÙNG :
Người lớn : 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.
Trẻ con : 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ sóc nhiễu, hàng tân nhiễu lãm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán cả hàng ta (Bắc kỳ) như the, nuppln, lĩnh, lạo, hàng, quế, nến nến, vé hàng Saigon như Hạnh, tha, nến nến.
Hay mời có dạ sóc mũi, lăng thăm, mượn đơn đã mỗi mặn rộng khổ. Những hàng mẫy bán buôn tăng tấm, chớ không bán lẻ và không có mẫn gửi đi nơi tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.
Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch
YU-WO-TSEONG

2010

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎI
NÊN CẦN THẬN!!!
VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỎI ĐI
NÊN MUA KHÍ DỤNG
S.A.C.M. TOÀN BẰNG THÉP NGUYÊN
CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIỆP ĐƯỢC THƯ GỞI HÀNG NGAY
CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY
CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY ĐIỆN, MÁY ĐÀO, CÓ ĐỦ DỤNG VỀ NÔNG NGHIỆP, V V
Soc ANONYME de CONSTRUCTIONS MECANIQUES à HAIPHONG
Giấy nói : N° 23
Tên viết tắt : CABESTAN

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酒補
J. BLANC (*để nhất hạng bảo-chế*)
Ông L. BLANC (*người nối-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lit
Một ngày hai lần trước bữa cơm, thì uống một cốc con
Bán tại Hiệu Bào chế J. BLANC
31 phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes
HANOI
SÔ-CÔ-LA
MARRONS GLACÉS
KẸO
MỨT QUẢ
CÁC THỨ MỨT
Rượu vang thượng hạng — Rượu sâm-banh
BOITE POSTALE N° 40
TÉLÉPHONE N° 126
Adr. Tél. MAGASINUNIS

PHÀM,
Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon.
Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, tí lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè gia là cho nên gin giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến động.
NHƯ,
Mua được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến động ấy xin chực tiếp quá bộ chiếu cố cho bản-hiệu tại Hanoi, Haiphong và Nam-định.
NINH-THÁI HIỆU
số 19, phố hàng Ngang Hanoi
số 113, phố Khách Haiphong
số 78, phố hàng Trống Nam-định
Kính cáo

MAYENCE & C
PARIS

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

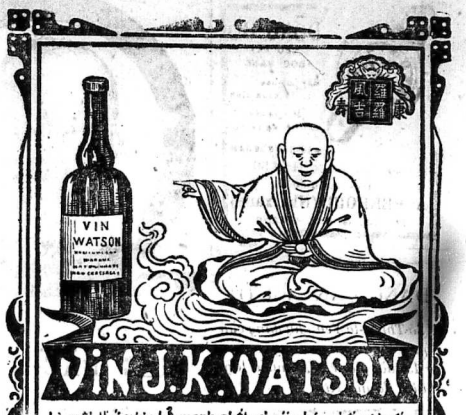
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1$80 một hộp

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)
Bệnh hao mòn, kém sức, yếu đuối, đều là những bệnh người ta thường hay mắc phải, vì làm lụng quá hay lo nghĩ nhiều. Bổ làm cho kém bổ cho chân huyết đi mà chính chân huyết ấy cũng lại còn yếu đi nữa. Vậy ta cần phải bồi bổ ngay cho chân huyết, muốn bồi bổ cho chân huyết thì không còn thuốc gì hay bằng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai). Thuốc này vừa bổ vừa chống khỏi bệnh yếu đuối, mỏi mệt, xấu mầu, hao mòn sau khi mới khỏi bệnh ghip, bệnh sốt rét, những bệnh lâu năm.
Thuốc này làm cho chân huyết bình phục lại như thường và lọc cho huyết được trong trẻo. Đàn bà sau khi ở cữ mà dùng thuốc này thì cũng tốt lắm, bổ hết sẽ mọi đường hay vừa khỏe.
Các ông bác-sĩ đều bảo thuốc này là một thứ thuốc rất tốt để chữa khỏi bệnh cho hàng hàng vạn người.
Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

VIN J.K. WATSON
Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy khảo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy lại rất là tinh-vi cẩn-thận.
Mỗi khi thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.
Bệnh huyết suy, bệnh cân suy, bệnh ghip, bệnh ngã nước, v v
Một cốc li-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.
Hiệu Bào-chế CHASSAGNE
59, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ cọp làm mẫu 0$10

MUỐN BÁN:
Một chiếc ô-tô hiệu Berliet, 12 mã lực, bảy tấm chỗ ngồi. Còn mới nguyên — Nhiều đồ chữa, lốp ruột mới.
Giá tiền : 1.700 $
HỎI TẠI :
GARAGE BOBILLOT, 7, Boulevard Bobillot, Hanoi

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC
500.000 quan
Muốn được thế, thì mua
Một cái vé PANAMA có rút số
Lúc mua chỉ nộ ngay 20 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy xu, có thể làm nên giầu có được.
Nộp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự, như thế thì đồng nắt tiền rồi vậy, nếu vé ấy mình trúng số được tinh nguyên là 16. Mỗi cái vé PANAMA thế nào cũng trúng một lô, giá tiền lĩnh từ 100.000 xuống đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.
Thực là một cách đặt tiền chắc nhất và lợi nhất
Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	500.000 quan	253 lô	5.000 quan
127 lô	250.000 —	1.265 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	12.650 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	1.737.692 lô	400 —

Có vé được dự các cuộc rút số mãi cho đến khi vé ấy mình trúng lấy thôi.
Mỗi lần rút số sẽ nhắn được một cái số các vé trúng lô, mà không phải giá tiền. Mỗi lô sẽ bán nhiều tiền được lãi nữa. Các số gửi cho người mua đúng với các vé trúng số, người mua vé lúc nào muốn xem cũng được, đúng như bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy gửi bất mọi phần chỉ-chẩu cho người mua vé.
RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN
Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE
Muốn dự cấp cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà
BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Paphre, MARSEILLE (France)

Certifié l'insertion
Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)